

Burgemeester & wethouders

Datum 20 maart 2023

Onderwerp

Voortgangsdokument RES-regio Drenthe 2023

Wij willen

De regie over onze eigen (Drentse) energietransitie houden om in Hoogeveen in 2040 CO2-neutraal te zijn en onze inwoners daarbij te helpen.

Wij besluiten

1. Kennis te nemen van het Voortgangsdokument RES-regio Drenthe 2023;
2. De raad het Voortgangsdokument RES-regio Drenthe 2023 en de bijbehorende begeleidende brief ter kennisgeving aan te bieden.

Want

- 1.1. *Het Voortgangsdokument RES-regio Drenthe 2023 laat zien dat de uitvoering van de activiteiten in de regionale samenwerking bijdraagt aan het halen van onze eigen duurzaamheidsambities.*
In het Voortgangsdokument staat omschreven in hoeverre we op weg zijn om onze RES-ambities in 2030 te realiseren. Daarbij wordt aangegeven welke stappen er sinds de vaststelling van de RES 1.0 in regionaal verband zijn gezet en welke stappen we in regionaal verband nog gaan zetten om de doelstellingen uit de RES 1.0 tijdig te realiseren. Tot slot staat aangegeven welke stappen de lokale overheden zelf zetten. Deze regionale samenwerking versterkt het behalen van onze lokale ambitie: in 2040 wil de gemeente Hoogeveen een CO2-neutrale gemeente zijn.
- 1.2. *Het Voortgangsdokument RES-regio Drenthe 2023 is een logisch vervolg op de RES 1.0 regio Drenthe.*
Het Voortgangsdokument is een logische vervolgstap in het RES-proces. In eerste instantie was in het landelijk tijdspad afgesproken dat de RES om de twee jaar herijkt moest worden. De RES-bijdrage van Drenthe is substantieel en er hoeft geen aanvulling of wijziging plaats te vinden. Bovendien tellen alle RES-bijdragen van de regio's op tot ruim boven de afspraken uit het Klimaatakkoord. Een herijking van de RES 1.0 is dus niet nodig. Daarom wordt met het Voortgangsdokument inzicht gegeven in de huidige stand van zaken en de opgaven die nog voor ons liggen. Op basis van dit document gaan de Drentse overheden en andere betrokken partijen gezamenlijk verder aan de slag om de afspraken uit de RES 1.0 te realiseren.
- 1.3. *Met het Voortgangsdokument RES-regio Drenthe 2023 blijven we in Drenthe regie houden op de energietransitie.*
Met het Voortgangsdokument en de daaruit voortvloeiende acties blijven we in Drenthe regie houden op de energietransitie in onze provincie, inclusief de daaruit voortvloeiende ruimtelijke en maatschappelijke vraagstukken. Door zelf regie te houden kunnen we onze samenleving goed en zorgvuldig betrekken en zorgdragen voor de waarden die we in Drenthe belangrijk vinden, zoals een goede leefomgeving en een hoogwaardige ruimtelijke kwaliteit.

2.1 *De gemeenteraad dient op de hoogte te worden gehouden over de voortgang van de energietransitie.*

De gemeenteraad heeft de RES 1.0 vastgesteld en dit is het formele gevolg daarop. Het Voortgangsdokument bevat geen wijzigingen met betrekking tot de ambities en beleid. Daarom is afgesproken de gemeenteraad te informeren over de voortgang van het RES-proces.

Maar

1.1 *Het Voortgangsdokument RES-regio Drenthe bevat geen gewijzigd beleid en ambities.*

In 2022 is de *Notitie op weg naar RES 2.0* ter kennisgeving aangeboden aan de gemeenteraad. Hierin stond beschreven welke stappen we zouden zetten richting de RES 2.0 RES-regio Drenthe. In deze notitie en in de RES 1.0 wordt gesproken over een RES 2.0. Zodoende staat ook in onze programmabegroting vermeld dat we een RES 2.0 aan zullen bieden aan de gemeenteraad. In de tussentijd is op landelijk niveau de terminologie RES 2.0 vervangen door Voortgangsdokument. Alleen als er een herijking van beleid en ambities plaatsvindt dient een RES 2.0 te worden opgeleverd. Hiertoe is momenteel geen aanleiding. De de RES-bijdrage van de regio Drenthe, en daarmee die van Hoogeveen, is namelijk toereikend.

1.2 *De RES heeft geen juridische status.*

De RES heeft geen juridische status. Er kunnen daarom geen rechten aan worden ontleend. De RES 1.0 een strategisch document en moet zijn uitwerking en verankering krijgen in het instrumentarium van de Omgevingswet. Het RES Voortgangsdokument Regio Drenthe monitort de voortgang van de uitwerking en verankering maar voorziet daar niet zelf in.

Achtergrond

Op 29 november 2018 heeft de gemeenteraad de intentieovereenkomst vastgesteld waarin is afgesproken dat de betrokken overheden gezamenlijk een RES Drenthe 1.0 op gaan stellen. Vervolgens heeft de gemeenteraad op 26 september 2019 de Startnotitie vastgesteld. De startnotitie is opgevolgd door de Concept RES, waarover op 25 juni 2019 is besloten. Hierna is op 3 juni 2021 door de gemeenteraad de RES 1.0 vastgesteld, met daarin de ruimtelijke vertaling van de Drentse bijdrage, de bijbehorende energie-infrastructuur, afspraken over de verdeling van beschikbare warmtebronnen als mogelijk alternatief voor aardgas en een eerste strategie voor de verduurzaming van de warmtevoorziening.

In 2022 heeft de gemeenteraad de *Notitie op weg naar RES 2.0* ter informatie aangeboden gekregen. Hierin stond beschreven welke stappen we zouden zetten richting de RES 2.0 RES-regio Drenthe. In deze notitie en in de RES 1.0 wordt gesproken over een RES 2.0. In de tussentijd is op landelijk niveau de terminologie RES 2.0 vervangen door Voortgangsdokument 2023. Daarom gebruiken we in de RES-regio Drenthe de nieuwe terminologie en leggen we u een Voortgangsdokument RES-regio Drenthe 2023 ter besluitvorming voor.

Regionale ambitie

Regionaal is afgesproken om in 2030 3,45 TWh duurzame energie op land op te wekken met windmolens, zonneparken en grote zonnedaken. De komende jaren moet nog 45% van deze opgave worden gerealiseerd. Realisatie van de gehele Drentse bijdrage van 3,45TWh lijkt op weg naar 2030 haalbaar.

Gemeentelijke ambitie

De gemeenteraad heeft de RES 1.0 regio Drenthe vastgesteld met daarin een bijdrage van Hoogeveen van 0,337 TWh aan grootschalige opwek van duurzame elektriciteit aan de Drentse RES. Deze bijdrage is in lijn met de ambitie om in 2040 een CO2-neutrale gemeente te willen zijn.

Resterende opgave Hoogeveen

Kijkende naar de huidige stand van zaken is Hoogeveen goed op weg om de RES-ambitie voor 2030 te realiseren. We hebben namelijk 85% van de 0,337 TWh gerealiseerd of op de planning staan om te worden gerealiseerd. Dit betekent dat er de komende jaren nog 0,052 TWh aan initiatieven moet worden ingevuld. Betreft zon-op-land is de ambitie nagenoeg volledig ingevuld. Betreft wind-op-land is Hoogeveen goed op weg om meer mogelijkheden voor (agrarische) ondernemers in het buitengebied te creëren. Zo is het recentelijk voor deze ondernemers in het buitengebied mogelijk geworden om een erfmolens (tot 15 m) op hun terrein te realiseren. Met deze mogelijkheid kunnen (agrarische) ondernemers in het buitengebied hun bedrijfsvoering verduurzamen.

Alleen met betrekking tot zon-op-dak dient nog ongeveer 60% van de ambitie te worden gerealiseerd. Bij deze ambitie tellen alleen de grote installaties van plus minus meer dan 50 zonnepanelen mee. In de regio wordt daarom intensief samengewerkt om de realisatie van zon-op-dak te versnellen. Hoogeveen neemt deel aan het stimuleringsprogramma van LTO Noord en de Schooldakrevolutie, waarmee respectievelijk agrarische bedrijven en scholen worden geholpen met de aanleg van zonnepanelen op daken. Voor bedrijven is een adviseur zon-op-dak bij Ik ben Drents Ondernemer (IBDO) aangesteld.

Om de realisatie van zon-op-dak verder te versnellen en de effectiviteit van het beleid en de stimuleringsprogramma's te toetsen en te verhogen, wordt in regionaal verband gestart met de 'versnellingsaanpak zon-op-dak'. Hiermee moeten knelpunten worden opgelost en wordt gekeken hoe overheden in de regio in samenhang hun stimuleringsbeleid organiseren. Doel is de effectiviteit van het (stimulerings)beleid te vergroten en daarmee de realisatie van zon-op-dak te versnellen.

Obstakels

Eén van de grootste obstakels en randvoorwaarden om de RES-ambities vóór 2030 te realiseren is de overbelasting van het elektriciteitsnet. Lokaal zetten we daarom stappen, zodat nieuwe initiatieven aan kunnen sluiten op het elektriciteitsnet. Zo wordt er in Hoogeveen hard gewerkt aan de uitbreiding van de capaciteit van het elektriciteitsnet. Ook werken we in regionaal verband samen met de netbeheerders en de provincie aan het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (p Miek) om de problemen op het elektriciteitsnet tijdig op te lossen en betere afstemming tussen gemeenten, provincie en netbeheerders te realiseren. Ook het tekort aan vakkundig personeel in Drenthe vormt een belangrijk knelpunt.

De financiële gevolgen zijn

De RES-regio's ontvangen een doeluitkering vanuit het Rijk. Uitgangspunt is dat het Werkbureau RES haar werkzaamheden uitvoert binnen de middelen die het Rijk hiervoor beschikbaar heeft gesteld.

Alternatieven

Een alternatief is om geen kennis te nemen van het Voortgangsdokument RES-regio Drenthe 2023. Dit is niet wenselijk omdat het Voortgangsdokument een logisch vervolg is op de RES 1.0 regio Drenthe. De samenwerking binnen de RES-regio Drenthe is ondersteunend aan de realisatie van onze ambities en het Voortgangsdokument is het resultaat van deze sterke regionale samenwerking.

Communicatie

Het besluit zal gepubliceerd worden gelijk aan andere collegebesluiten. Vanuit de RES-regio wordt om 23 maart om 16.00 uur een persbericht gepubliceerd.

Bijlagen

- Voortgangsdokument RES-regio Drenthe 2023
- Oplegnotitie Voortgangsdokument RES-regio Drenthe 2023
- Aanbiedingsbrief colleges en DB's Voortgangsdokument RES Regio Drenthe 2023
- Begeleidende brief Gemeenteraad

- Uitnodiging informatiebijeenkomst RES-regio Drenthe